

ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ - *Общ стопански профил на област Ямбол*

Преглед на икономически показатели за област Ямбол:

Табл. 1. Брутна добавена стойност по икономически сектори. Брутен вътрешен продукт.

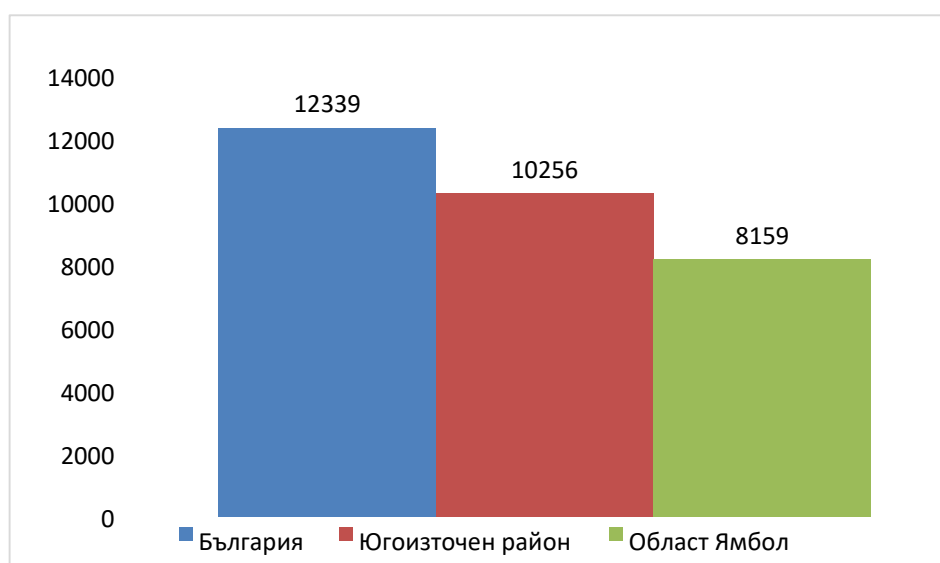
(по цени на съответната година)

Показатели	Мерна единица	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Брутна добавена стойност (БДС)	млн. лв.	709	749	798	790	853	880
БДС по икономически сектори							
Аграрен	млн. лв.	85	103	110	113	114	110
Индустрия	млн. лв.	219	255	287	277	319	338
Услуги	млн. лв.	404	391	401	400	420	431
Брутен вътрешен продукт (БВП)	млн. лв.	815	857	922	917	983	1018
БВП на човек от населението	лв.	5 947	6 550	7 130	7 168	7 773	8 159

Източник: Национален статистически институт, <http://nsi.bg/>, 2017 г.

Показателят БВП на глава от населението за област Ямбол е значително по-нисък от БВП на човек от населението за ЮИР – 8 844 лв. на човек. Показателят за областта нараства, но въпреки това към края на 2015 г. се запазва по-нисък с 20 % от средния за района /10 256 лв. за 2015 г./.

Фиг.1. БВП на човек от населението за 2015 г. в лв.

Източник: Национален статистически институт, <http://nsi.bg/>, 2017 г.

Индустрията бележи най-значим ръст от икономическите сектори в областта.

Аграрният сектор през 2015г. генерира 12,5% от общата БДС, и намалява по тежест.

Табл.2. Основни характеристики на предприятията от нефинансовия сектор, обл. Ямбол

Показател	Мерна единица	2011	2012	2013	2014	2015
Предприятия	брой	5 613	5 617	5 647	5 725	5 737
Заети лица ¹	брой	27 012	26 376	26 334	27 952	29 299
Нетни приходи от продажби	хил. лв.	2 145 943	2 445 308	2 422 929	2 359 978	2 710 286
Дълготрайни материални активи	хил. лв.	840 146	1 079 749	1 099 747	1 148 621	1 188 752
Рентабилност на продажбите	%	5.6	7.1	5	7	6

Оперативна рентабилност	%	105.3	107	104.8	106.9	105.8
Произведена продукция	хил. лв.	1 298 762	1 471 942	1 362 065	1 472 940	1 644 169

Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост. Източник:НСИ 2017г., <http://nsi.bg/>.

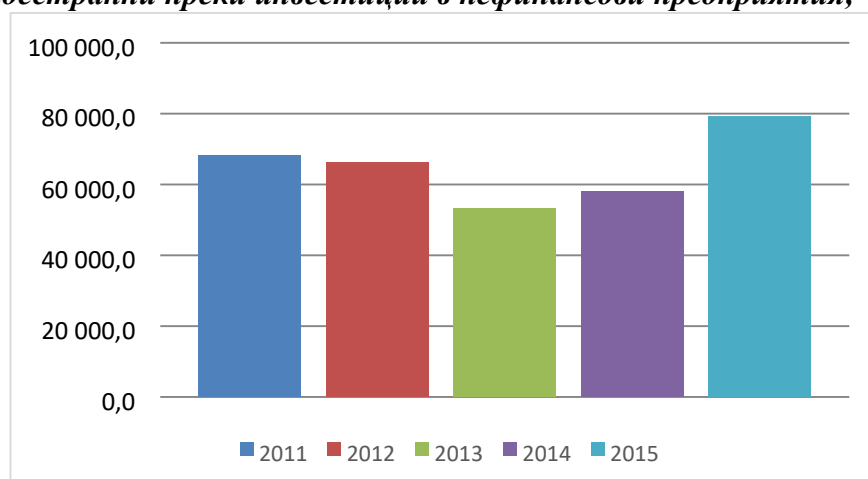
Данните показват увеличение на броя на предприятията, на броя на заетите лица, на размера на нетните приходи от продажби и на размера на дълготрайните материални активи за периода 2010-2015 г. Рентабилността на продажбите и оперативната рентабилност варират без ясна тенденция. Произведената продукция се увеличава.

Табл.3. Относителен дял на предприятията по бр. заети лица, обл.Ямбол, в %

№	Относителен дял на предприятията	2011	2012	2013	2014	2015
1	Микропредприятия (с до 9 заети лица)	92.4	92.6	92.6	92.9	92.8
2	Малки предприятия (с 10-49 заети лица)	6.2	6.1	6.1	5.8	6.0
3	Средни предприятия (с 50-249 заети лица)	1.2	1.2	1.2	1.2	1.1
4	Големи предприятия (с повече от 250 заети лица)	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

Източник: Национален статистически институт, <http://nsi.bg/>, 2017 г.

Фиг.2. Чуждестранни преки инвестиции в нефинансови предприятия, в хил. евро /EUR/.

Източник: Национален статистически институт, <http://nsi.bg/>, 2017 г.

Табл.4. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи, обл. Ямбол, хил. лева.

Икономически дейности (A10)	2011	2012	2013	2014	2015
Общо	212 424	389 305	169 626	220 184	268 506
Селско, горско и рибно стопанство	44 148	52 057	78 662	63 701	84 645
Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	119 99	269 216	46 771
Икономически дейности (A10)	2011	2012	2013	2014	2015
Строителство	7 757	11 161	10 493	35 558	11 744
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	25 672	35 706	29 376	32 332	39 820
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	..	273	308	196	..
Финансови и застрахователни дейности	..	687	1 711

Операции с недвижими имоти	4 059	3 436	1 981	7 468	913
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	4 897	7 826	7 484	3 230	..
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална дейност	3 326	7 829	6 310	8 906	29 411
Други услуги	1 538	1 114	1 794	3 592	2 662

Източник: Национален статистически институт, <http://nsi.bg/>, 2017 г.

Табл.5. Показатели за НИРД в област Ямбол

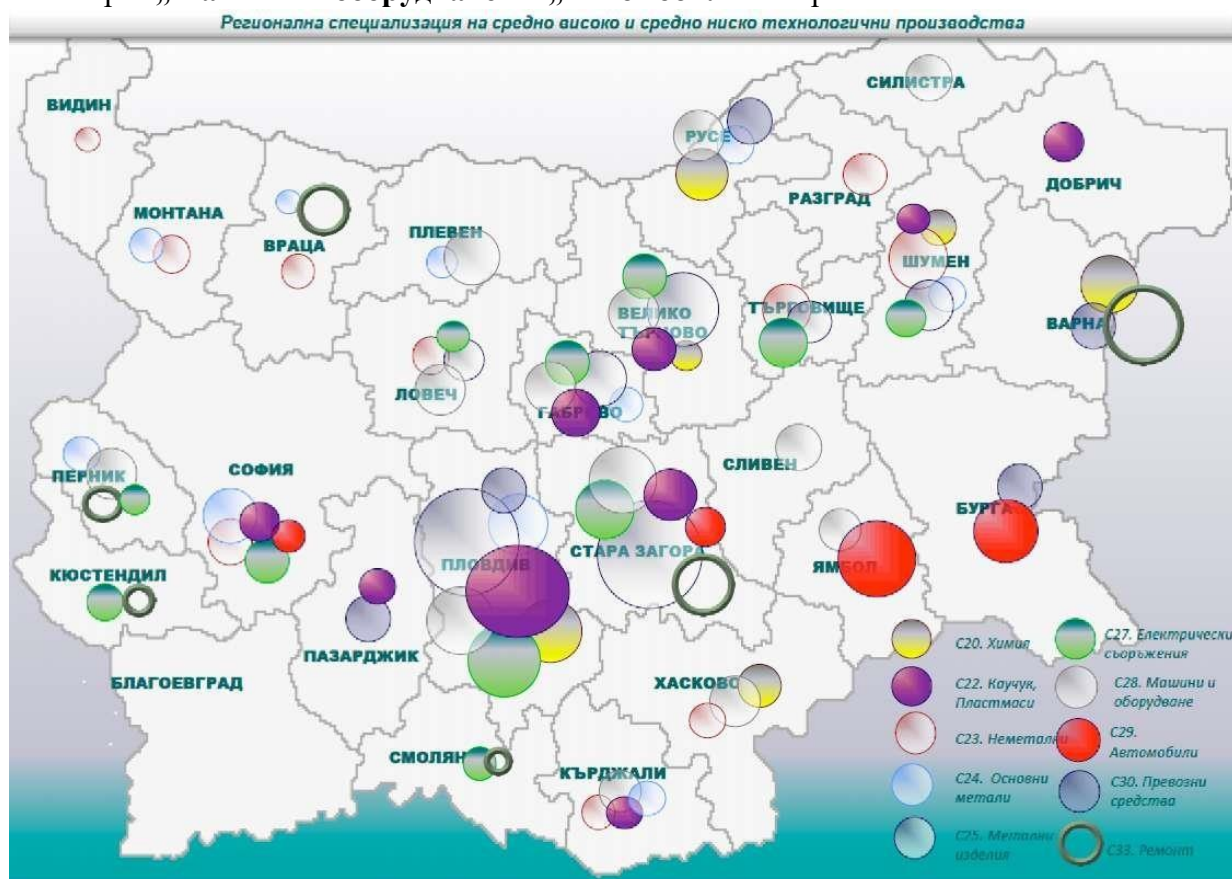
Показател	Мерна единица	2011	2012	2013	2014	2015
Разходи за научноизследователска и развойна дейност (НИРД)	хил. лв.	..	444	2 079	3 002	5 443
Персонал, зает с научноизследователска и развойна дейност (НИРД)	брой	..	77	128	..	258

Източник: Национален статистически институт, <http://nsi.bg/>, 2017 г.

Област Ямбол има потенциал за привличане на инвеститори в преработвателната промишленост и особено при преработката на плодове и зеленчуци. Благоприятното географско местоположение, големият дял обработваеми земеделски земи, традициите в зърнопроизводството, зеленчукопроизводството и животновъдството и екологично чистата околна среда са предпоставки за развито земеделие.

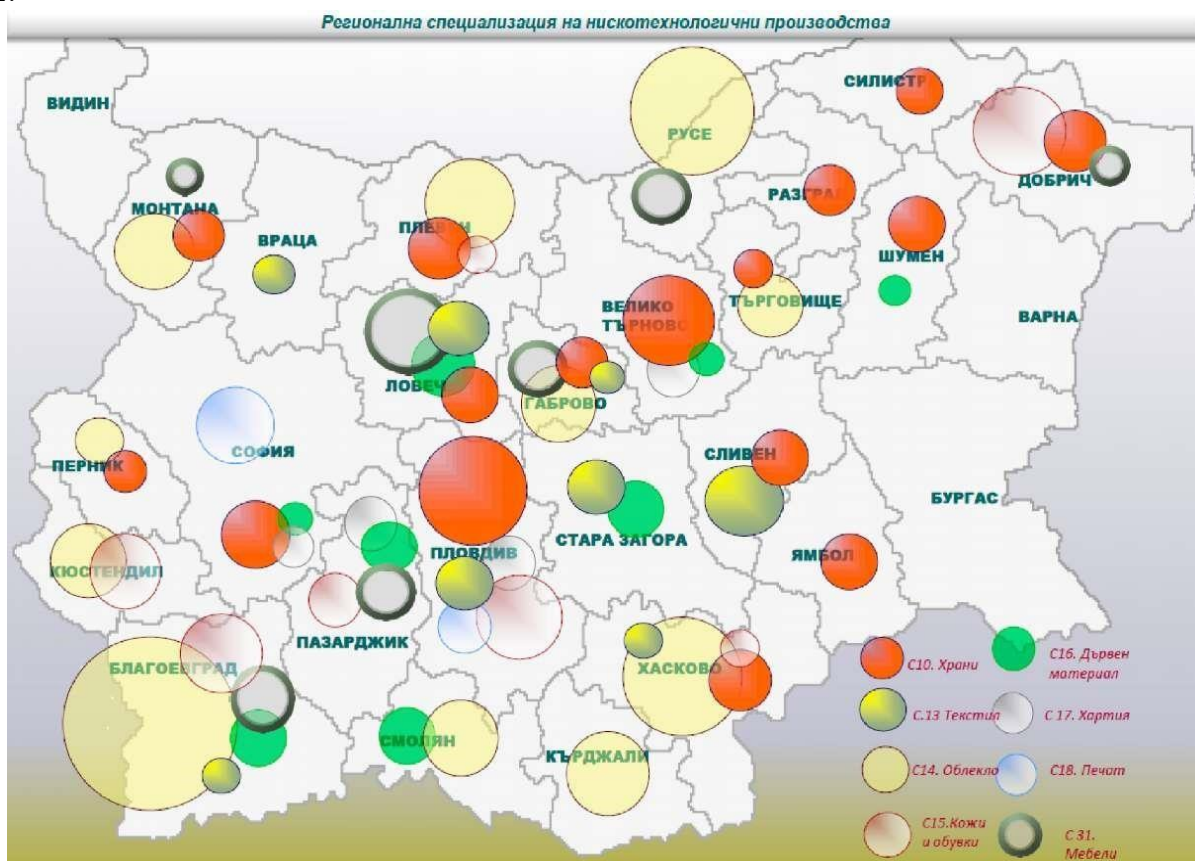
По тематични области на ИСИС /Иновационна стратегия за интелигентна специализация/ - „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии“ и „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“. За целия Югоизточен район също е приоритет „Мехатроника и чисти технологии“.

От средно високите и средно ниските технологични производства областта е специализирана в сектори: „Машини и оборудване“ и „Автомобили“. Карта 1:

Източник: Министерство на икономиката

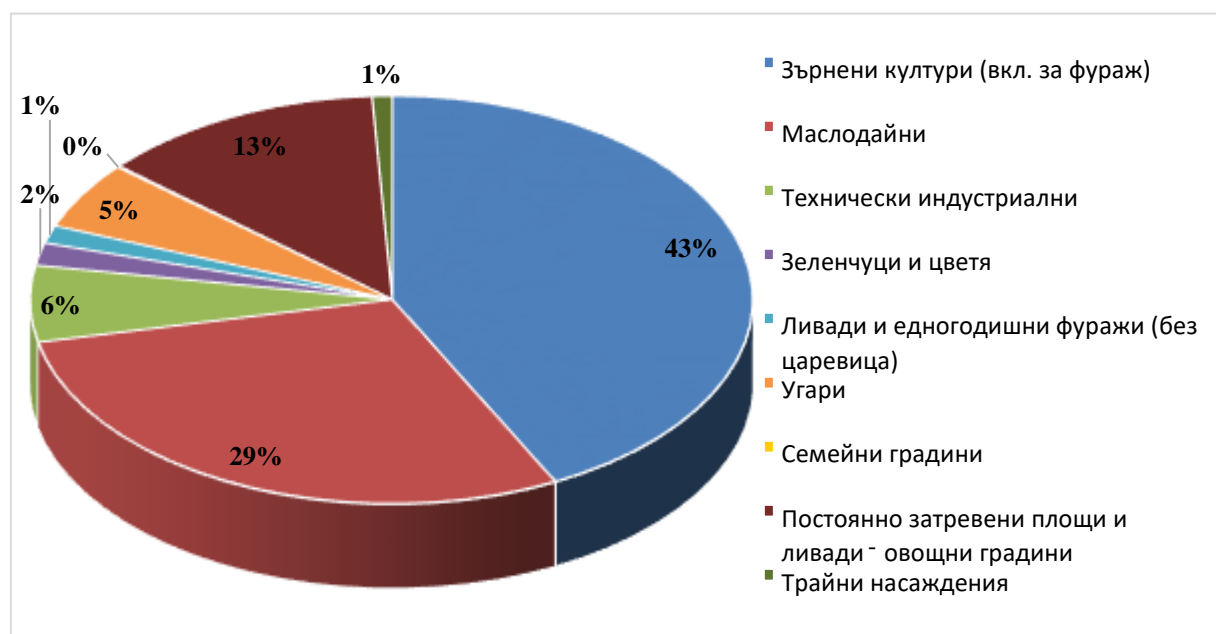
От нискотехнологичните производства област Ямбол е специализирана в сектор „Храни“.
Карта 2:

Източник: Министерство на икономиката

Аграрен сектор. През 2015 г. общата площ със стопанско предназначение за област Ямбол е 194 257 хектара, като обработваемата земя заема най-голяма част от нея (166 782 хектара), следвана от постоянно затревените площи и ливади и трайните насаждения (овощни градини).

Фиг. 3. Площ със селскостопанско предназначение през 2015 г., по групи култури

Източник: Национален статистически институт, <http://nsi.bg/>, 2017 г.

По данни на НСИ промишленото производство на червено месо в областта за 2015 г. е 1 660 тона. Събраното и преработено мляко в областта (общо от крави и овце) е 8 685 хил.литра.

Табл.6. Произведена продукция на промишлени предприятия за 2015 г., обл. Ямбол

Икономическа дейност	Стойност в хил. лв.	% от ЮИР	% от България
Производство на електрически съоръжения	480	0,3%	0,02%
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	6 394	1,9%	0,2%
Производство на текстил и облекло; обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	11 532	2,1%	0,3%
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	16 876	8,2%	0,7%
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	19 712	3,4%	0,4%
Добивна промишленост	25 382	3,5%	1%
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	52 299	5,6%	0,5%
Производство на мебели, производство, неклассифицирано другаде; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	55 044	22,8%	2,2%
Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение	57 805	15,7%	2,2%
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	58 062	2,6	..
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	186 967	13,5%	1,9%
Преработваща промишленост в т.ч.:	694 197	6,6%	1,3%
Общо	794 517	5,77%	1,2%

Източник: Национален статистически институт, <http://nsi.bg/>, 2017 г.

Водещ сектор в икономиката на областта е „Преработващата промишленост“ с 694 млн. лв. стойност на произведената продукция. Следващ по относителен дял е сектор „Производство на хранителни продукти и напитки“, а „Производство на ел. съоръжения“ е най-слабо развитата икономическа дейност.

В национален мащаб област Ямбол дава 1,9% от производството на хранителни продукти и напитки; 2,2% от производство машини и оборудване с общо и специално предназначение, както и 2,2% от производството на мебели, производство, неклассифицирано другаде; ремонт и инсталиране на машини и оборудване.